

2022 év madara - a zöld küllő

Megjelenés

Szajkó termetű, 30-36 cm-es madár, szárnyfesztávja a fél métert is elérheti. Az öreg madarak homloka, a fejtető és a tarkó piros (a hímeknél piros van a mindkét ivarnál fekete bajuszsávban is), a szem környéke az orrnyílások felé kinyúlóan fekete. Felsőteste zöld, repülés közben különösen feltűnő farkcsíkja sárgászöld (utóbbi felelős a téli sárgarigónak vélt madármegfigyelésekért). A test alsó része világos szürkészöld, a lágyék és az alsó farkfedők harántmintázottak. A fark tollai szürkésbarnák, világos keresztsávozással. A fiatalok fakóbb színezetűek, a pofa, a torok és az alsótest sűrű feketésbarna mintázatú. Hangja a jellegzetes, egész évben, különösen repülés közben hallatott „klü-klü-klü”.

Elterjedés

A faj fő elterjedési területe Európa lomboserdő-övezete. Norvégia és Svédország középső régióiban hatol fel legészakabbra. Hiányzik a Földközi-tenger szigeteiről és Írországból, miközben legnyugatibb állománya az Egyesült Királyság erdős területeit teljesen belakta. Az Ibériai-félszigeten nem fordul elő, ott egy rokon faja, az ibériai zöld küllő él. Legkeletibb állományai Észak-Iránban, a legdélebbiek pedig szintén Irán közép-keleti vidékein élnek.

Táplálkozás

A harkályok klasszikus rovarlárva tápláléka mellett a zöld küllő esetében a legjelentősebb a hangyafogyasztás (kifejlett rovarok, lárvák és bábok is), amiket a talajon, illetve a több mint tíz centiméter hosszban kiölthető nyelvvel mélyen a járatokba hatolva szedeget össze. A fakopáncsok fekete-fehér mintázatától eltérő, alapvetően zöld színezete is fűben keresgélő madarak álcázását segíti. Ősszel csonthéjas terméseket, például a mogyorót is fogyaszt, de bogyókat, gyümölcsöket is csipegethet.

Költés

Erőteljes testalkatának és csőrének köszönhetően, tipikus harkályként a maga ácsolta odúban költ. Évente egy fészekaljat nevel, gyakran évekig használja ugyan azt az odút, ami nem is csoda, figyelembe véve, hogy egy-egy ilyen megfelelő méretű üreg elkészítése akár négy hetet is igénybe vehet. Puha fészekanyagot nem hord a tojások alá, ezeknek az odúkészítéskor vagy -felújításkor képződő faforgács biztosít alapot. Fészekalja általában 5-7 tojásból áll, de előfordul három-, illetve akár tizenegy tojásos költése is. A tojó naponta egy tojást rak, a 14-15 napig tartó kotlást az utolsó(k) lerakása után kezdik meg. Mindkét szülő etet, a fiatalok közel egy hónapig fejlődnek az odúban, a család a kirepülést követően még akár két hónapig is együtt maradhat.

Vonulás

Állandó madarunk, a párok alapvetően egész évben, a nyugalmi időszakban is a revírben vagy ennek közelében maradnak, a fiatalok többnyire nagyobb távolságokra kóborolnak.

Állománynagyság, védelem

Országos állománya napjainkban 15 000-17 000 párra tehető (2000-2012 között 8 000-12 000 pár) és stabil-enyhén emelkedőnek tekinthető. Védett madár, természetvédelmi értéke 50 000 Ft.

Hogyan találkozhatom zöld küllővel?

Mivel a lakott területeken is jól érzi magát és gyakori is itt, ráadásul állandó madár, a madárbarátok egész évben vendégül láthatják a zöld küllőket „harkálykerti” megoldásokkal.